

ODMEVI NA DOGODKE

večernica ZA LETO 2004

Žirija za podelitev večernice, nagrade za najboljše slovensko literarno mladinsko delo, izdano v preteklem letu, je po več kot trimesečnem prebiranju del, ki so jih založbe, avtorji ali drugi predlagatelji poslali na razpis za večernico – enakovredno pa je upoštevala tudi seznam izvirnih mladinskih del v letu 2004, ki ga je pripravila Pionirska knjižnica KOŽ Ljubljana – 22. septembra 2005 razglasila pet enakovrednih finalistov. Za nagrado so bila nominirana naslednja dela in avtorji: *Dražen in jaz* Franja Frančiča (založba Karantanija), *Velike oči male budilke* Boruta Gombača (založba Aristej), *Gimnazijec* Igorja Karlovška (založba Mladinska knjiga), *Na drugi strani* Neli Kodrič (založba Mladinska knjiga) in *Anica in velika skrivnost* Dese Muck (založba Mladinska knjiga).

Žirija v sestavi Tone Partljič (predstavnik Društva slovenskih pisateljev), predsednik in članice dr. Marjana Kobe (predstavnica založbe Franc-Franc), mag. Darja Lavrenčič Vrabec (predstavnica Zveze bibliotekarskih društev Slovenije in Slovenske sekcije IBBY), Petra Vidali (predstavnica Časopisno-založniškega podjetja Večer) in Darka Tancer-Kajnih (predstavnica revije Otrok in knjiga) je nagrajenca razglasila 13. oktobra. Deveto večernico je žirija soglasno dodelila Igorju Karlovšku za roman *GIMNAZIJEK*.

V utemeljitvi nagrade je žirija zapisala: *Gimnazijec Igorja Karlovška je presunljiv roman o najglobljih breznihi sodobne mladosti. V poplavi problemske literature o mladostnikih in za njih se zdi najradikalnejši in najbolj brezkompromisen. Roman ni napisan stilistično bravurozno, toda katerakoli druga jezikovna izbira bi bila neavtentična in olepševalna. Besedilo je napeto branje o zahtevnih problemih družine, šole, prevzgojnih domov, vendar z nedvoumno svetlobo na koncu brezupno temnega rova dogajanja. Nadpovprečno inteligenčen mladoletnik Peter Janežič je po nedolžnem obsojen, da je kriv smrti svojega prijatelja, in je*

Franjo Frančič, Borut Gombač, Igor Karlovšek, Neli Kodrič in Dese Muck

zato poslan v prevzgojni dom Radeče. Strahote sistematičnega šikaniranja domske mladostniške »elite« prestopnikov, ki jih mora prestajati glavni lik, bralca ne pustijo neprizadetega: najprej zaradi sugestivnosti prvoosebne pripovedi glavnega lika ter njegove nesentimentalne dikcije, pa tudi zato, ker Karlovšek domski vzorec »prevzgoje« mladostniških prestopnikov posredno in neposredno problematizira kot vzgojno neproduktiven koncept. Pač pa je avtorjev optimizem uprt v glavni lik, saj ga prepričljivo oblikuje tako, da fant zmore zdržati pritisk prevzgojne ustanove, na obnovljenem sodnem procesu pa dokaže svojo nedolžnost. A četudi se roman srečno razplete, so človeške rane drugačnih take, da bo Peter zaznamovan za vse življenje. Gimnazijec sporoča, da nas obkroža hudo (če že ne zlo), vendar se je še zmeraj vredno upirati.

Slavnostna podelitev večernice je bila 11. novembra 2005 v gledališki dvorani gradu v Murski Soboti. Tudi tokrat je bila del programa zdaj že tradicionalnega srečanja slovenskih mladinskih pisateljev Oko besede, kjer je zamisel o literarni nagradi za mladinsko književnost nastala in dobila ime. Pokrovitelj nagrade je od vsega začetka Časopisno-založniško podjetje Večer.

Objavljamo intervjuje z nominiranci (po abecednem redu priimkov), ki jih je – tudi že tradicionalno – v tednu pred razglasitvijo nagrajenca dnevno objavljala časopis Večer.

Prispevke s simpozija **Barve pokrajin in ulic**, ki ga je revija *Otrok in knjiga* pripravila v okviru letošnjega 10. srečanja Oko besede, bomo objavili v naslednji številki.

Franjo Frančič NAMESTO INTERVJUJA

V devetih letih podeljevanja večernice se še ni zgodilo, da Večer s kakšnim od nominirancev ne bi opravil pogovora. Razmik med izbiro oziroma razglasitvijo nominirancev in izbiro oziroma razglasitvijo dobitnika večernice je bil ponavadi večji, tokrat pa je žirija sklenila, da bo zaradi poznejših delovnih obvez in celo odsotnosti nekaterih članov žirije o sistem/tisti enem/eni med nominiranci odločala že 13. oktobra. Časa za intervjuje torej ni bilo veliko.

Da so nominiranci povsem enakovredni in da torej vrstni red intervjujev ni hierarhičen, je ob večernici, kot tudi ob »nominacijskih tretmajih« pri drugih literarnih nagradah, samoumevno. Morda bo v bodoče treba to dejstvo vendarle vsakič znova jasno obelodaniti. Razpored

intervjujev je odvisen od (ne)sreče pri lovljenju avtorjev nominiranih del.

Franja Frančiča smo, tako kot vse druge udeležence, poskušali najti od sredine preteklega tedna. Z nekaterimi smo se uskladili takoj, do drugih sploh nismo prišli. Najprej smo se držali ustaljenega postopka. Iz založbe, ki je izdala nominirano Frančičevo delo (založba Karantanija), so nam posredovali avtorjevo telefonsko številko. Uspeha ni bilo. Obrnili smo se na Društvo slovenskih pisateljev, kjer so imeli samo podatek o stacionarnem naslovu. Iz založbe Sanje (v zadnjem času je avtor sodeloval z njimi, smo izvedeli) so nam posredovali isto, neodzivajočo se telefonsko številko. Poskusili smo tudi v Cankarjevi založbi, urednik, ki je s Frančičem v preteklosti sodeloval, se je zelo trudil, da bi nam pomagal, vendar nismo prišli dalje. Na koncu smo v telefonskem imeniku pod